Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	F. Booij	**Datum**	1 december 2020
Doorkiesnummer	030 - 28 62691	**Kenmerk**	8177141
E-mail	f.booij@utrecht.nl	**Onderwerp**	Nulmeting Fair Practice Code Cultuurnota 2021-2024
Bijlage(n)	1	**Beleidsveld**	Cultuur

Geachte leden van de raad,

Bij de bespreking van het Raadsvoorstel Cultuurnota 2021-2024 'Kunst kleurt de stad' op 19 september 2019, heeft u ‘motie 280: Fair Practice — helder en inzichtelijk’ aangenomen. Hierin heeft u het college opgeroepen om ‘de adviescommissie de opdracht te geven na beoordeling en toekenning van de aanvragen in de algemene beschouwingen over de sector een analyse te maken over behoeftes, knelpunten en dilemma's rond Fair Practice en u zo inzicht te geven in hoe we er nu voor staan’. Om hier zorgvuldig uitvoer aan te geven, is Joram Kraaijeveld namens de cultuurnotacommissie gevraagd een aanvullende analyse te maken op dit thema. Dit heeft geleid tot het rapport ‘nulmeting Fair Practice Code Cultuurnota 2021-2024’. Wij zijn Joram Kraaijeveld erkentelijk voor zijn deskundigheid en betrokkenheid en voor de uiteenzettingen en aanbevelingen die hij formuleert.

Werkwijze
Het rapport is het resultaat van een scan van de activiteitenplannen van de culturele instellingen die subsidiabel zijn gevonden door de adviescommissie en subsidie zullen ontvangen in de Cultuurnota 2021-2024. De scan is opgedeeld in drie onderdelen die op elkaar aansluiten en opgevat kunnen worden als drie treden op een schaal van realisatie ten behoeve van het hanteren van de code. De eerste trede is verhouden tot de Fair Practice Code, waarin gekeken is naar de manier waarop instellingen de code als ‘morele cao’ onderschrijven en naar de eigen instelling en eigen praktijk hebben vertaald. De tweede trede is toepassen van de Fair Practice Code, waarin gekeken is naar de manier waarop de instellingen de tien onderdelen van de Fair Practice Scan uitvoeren in de instelling en de daaruit voortvloeiende praktijk. De derde trede is het aanjagen van de Fair Practice Code, waarin gekeken is in hoeverre de instellingen zich inzetten om de code verder te ontwikkelen om tot een gezonde en eerlijk werkende culturele en creatieve sector te komen.

Goede stappen gezet
Over het geheel genomen levert de analyse het beeld op dat de Fair Practice Code een wijdverspreid begrip is en door veel instellingen wordt gezien als een intentieverklaring die ze onderschrijven omdat ze het belangrijk vinden. Met het opnemen van de Fair Practice Code in de Cultuurnota 2021-2024 op basis van een pas-toe-en-leg-uit- principe zijn goede stappen gezet in het ontwikkelen van de sociale dialoog, in het bijzonder de dialoog tussen de gemeente en de culturele instellingen. De aanpak en uitleg van de instellingen over het toepassen van de code geeft inzicht in de actuele ontwikkelingen, maar laat ook zien dat een aanzienlijk aantal onderwerpen nog onvoldoende is besproken.

Invloed van de coronacrisis op fair practice
In het op 10 juni 2020 aan u verstuurde adviesrapport Cultuurnota 2021-2024 stelde de cultuurnotacommissie reeds dat de financiële implementatie van de code door de coronacrisis weliswaar moeilijker is geworden, maar benadrukte zij ook dat de code veel meer behelst dan eerlijke betaling. De gedragscode gaat ook over onder andere het voorkomen van te hoge werkdruk, zorgdragen voor bijscholing en verzekeringen, gesprekken over fair practice en een transparante financiële huishouding. Ook zal de coronacrisis voor een nog onbepaalde tijd effect zal hebben op de (on)mogelijkheden van instellingen, wat gevolgen zal hebben voor de artistieke programma's en de bedrijfsmodellen van culturele instellingen. In het creëren van toekomstige culturele programma's zou de Fair Practice Code dan ook onverminderd prioriteit moeten hebben, aldus de commissie.

Aanbevelingen: monitoren en kennisdeling
Om in de komende cultuurnotaperiode in de dialoog tussen de gemeente en de culturele instellingen de volgende stappen te kunnen zetten richting een gezondere arbeidsmarktsituatie voor de culturele sector, worden in het rapport twee belangrijke aanbevelingen gedaan. In het rapoort wordt gesteld dat het als een verantwoordelijkheid van de gemeente kan worden gezien dat de culturele instellingen worden ondersteund en gestimuleerd om te werken aan onderlinge kennisdeling en uitwisseling als het aankomt op fair practice. Dat leidt tot de aanbeveling aan de gemeente om, samen met andere relevante subsidienten, heldere criteria te formuleren ten aanzien van fair practice die kunnen werken als instrumentarium om het toepassen van de code beter te faciliteren, te monitoren of te kunnen toetsen. De tweede aanbeveling aan de gemeente is om kennisdeling en uitwisseling over fair practice tussen de culturele instellingen, bijvoorbeeld in de vorm van dialoogsessies verder te stimuleren en te faciliteren.

Met deze adviezen gaan wij in de komende cultuurnotaperiode aan de slag, in overleg met de sector en met relevante partijen op het gebied van de Fair Practice Code zoals Kunsten '92 en Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst (ACCT), dialoogsessies in de stad zullen faciliteren. De aanbevelingen ten aanzien van het beter kunnen monitoren en toetsen van de code nemen wij mee als onderdeel van de tussentijdse visitatieprocedure van de cultuurnotainstellingen. Deze vindt plaats eind 2022.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,